

Copia

[img_0777]

Stormechtigste Allernådigste Konungh.

Såsom Eders Kongl. Maij:ts igenom dess Allernådigste Instruction af den Decemb: 1692 oss i Nåder månde anbefalla, att uhti Westerbottens Lappmarker hålla en noga Undersökning, huru wijda den uppå fordom Landhöfdingens H. Gotthard Strijks Underdånige påminnelsser på ökte skatt, skulle kunna blifwa beständig, såsom och att wäl öfwerläggia om någre Puncter, Lapparnes tillstånd, så uti det andelige som werldzlige wäsendet angående, och sedan inkomma medh vår Underdånigste berättelse och betänkiande, hwad för Eders Kongl. Maij:ts Winst och Interesse der wijd måtte pröfwas nyttigast, och för lapparne drägeligast, Så hafwe till Underdånigst föllie de af, wij gerna straxt sökt Eders Kongl. Maij:ts Allernådigste Befallning i Underdånigheet att efterlefwa, Men som Eders Kongl. Maij:ts Nådigste Instruction mig Gustaf Douglas inte[_] blef tillhanda bracht förr än som een stoor deel aff Lapparne woro förskingrade, som Eders Kongl. Maij[:tt_] igenom att Underdånigt bref af d. 18 Janu: 1693 ä[r] föredragit, så månde Eders Kongl. Maij:tt d. 1 Feb: der på fölliande, i Nåder godt finna, att med samm[a] Commissions förrättande till andre åhret skulle a[_]-stå, då man och i all giörlig måtto Underdånigs[_] eftertrachtat den samma i werket att ställa, [_] icke genom den sammanskrefne Richzdag till Henn[_] Högst Sal. Maij:tz Drottningens Begrafning, det änn[_] måst studza, hwarföre Eders Kongl. Maij:tt Wij uthi diupest Underdånigheet bedie, att drögmåhlet med

Onåder

=====

[img_0778]

onåder icke må optagas, emedan sådane oundwijkelige
händelser det förorsakat, hafwandes wij, medan en
sådan Commission icke uthan om Wintertijden förrättas
kan, giort all tydig anstalt om Lapparnes samman-
kallande på wisse orter till denne winter, och hwadh
som Eders Kongl. Maj:tt i Nåder ambefaöt, således sökt att
Effectuera, som denne wår Aller Underdånigste Relation
innehåller.

1:mo

Emedan som igenom den förste puncten af Eders Kongl. Maj:tz
Nådigste Instruction, Commissionen anbefaller at noga och
granneligen Undersökia om der Fundamenter och Metho-
der man af första börian hafft till Lapparnes skattlägg-
ning, i anledning af det beskied som torde finnas i
Landzortten sampt det som Commissionen af Kongl Cam-
mar Archivi medskickade handlingar kan inhempta,
jempte der berättelser som Häradshöfdingarne, Präster
skapet, Lappfougderne eller andre gamble och förstån-
dige Män här öfwer gifwa kunde. 2:do Igenom hwad
tillfälle och för hwad orsaak man gådt der ifrån.
3:tio Huru wijda det [--] H. Landzhöfdingens Strijkz
proiect kan stå att practiceras medh Eders Kongl. Maj:tz
nytta och säkerheet, så att man icke hade att befructa
Lapparnes bortrymmande till andre konungars
Lappmarker. 4:to Att wara omtänkt huruledes
igenom det sluth som Commissionen nu täncker i
Underdånigheet wijd handen gifwa, Lappfogdernes,
och Upbördsmännernes egenwilligheet må insträn-
kies, och Lapparne som äro långt aflägne, skyddas
wid Lag och Kongl. Maj:tz Nådige förordningar. 5:to
Att inkomma medh richtige proiecter, huru här
affter medh Upbörden skulle förhållas, Och 6:to att göra
en Underdånig berättelse huru Lapparne woro
nögde med det sluth som Commissionen giort, eller
och om der något der emoth kunna hafwa att
påminna

=====

[img_0779]

påminna; Så hafwer wij sådant på alt sätt låtit oss wara
högst angelägit, och till att kunna finna det första, så sam-
mankallande wij för 2. Åhr sedan Häradshöfdingarne, sampt
någre af Borgmästare och Rådher utij der fyra Wäster-
bottniske städerna, i mening att hoos dem någre Under-
rättelse i detta måhl skulle finnas, men der kunde hwar-
ken då för tiden, ej heller efter begiärd Dilation, sedermera
gifwan någon ting wid handen, berättandes der hoos,
att der uthi någre af de förre Lappfougdernes sterbhus
med all giörlig flijt låtit eftersökia, men aldeles intet
kunnt anträffa, som i denne saak kunde gifwa någon
upplysning, det alt tillförende Eders Kongl. Maj:tt igenom
een underdånig berättelse af d. 12 Aug: 1693 är förbracht;
Så har man och wijdh Landz Contoiret noga låtit efterleta,
men der alz intet bekommit, icke eller af andre gam-
ble Män något serdeles fått höra, som här uthinnan
kunde tiäna till Underwijsning. Hwad der utaf Kongl.
Cammar Collegio medskickade Documenter beträffa, så
finnes fuller der uthi intet wist Fundament, men så
tyckes man der uthur snarare kunna aftaga, att Lapp-
skatten efter Personerne nu som efter handet är lagd,
i det Lappen der uthi Considereras efter åhren, som hans
ålder till- och aftager, ifrån sitt 15 eller 17 åhr, då
han kallas en gill Lapp, till dess han blifwer så gam-
mal att han intet förmådde spänna Bågan eller
bruka Skijder; Och hwad der Mantahl wijdkommer som
uthi Opbörds Längderne för der senare åhren Specificeras
kan man intet see att der till någon annan grund[]
warit, än som Betienternes behag och godtyckio, de de[]
hwar och een efter dess ålder och förmögenhet, åhr ef-
ter annat således beslagt medh skatt, som der brodt ha[]
willkor kunna tåhla, och tagit detta Nampnet af Ma[n]-
tahl, för att Medell, hwar igenom der sin, åhr ifrån åhr
ombytelige Upbördh skulle kunna Verificera, hwilket
och alla upbördz Längder synes willia Confirmera, efter
som många åhrs räkenskaper uthwijsa, att fast än
Personerne

=====

[img_0780]

Personerne warit lika många, äro doch stundom mera, stundom mindre mantahl der uthi Opförde. Af detta som nu här uthi Underdånigheet är förmält, tyckes det andra, nembl. orsaken till ändringen nogsampt kunna hemptas, ty när der Betiente skatten efter Personernes ombytelige tillståndh måst lämpa [när ändringen __görigligh?], och har den uthi Arrendatornes tijdh, sig så mycket mera tilldragit, som der icke allenast på alt sätt sökt sin profit, uthan och Pertzelerne ofta ombytt, då till Penningar, då till åthskillige wahrur, och understundom till beggie; Att nu den förhöjning som Sahl. H. Landshöfdingen Strijk gjorde uthi Intention att Inkomstene af Lappmarkerne skulle kunna swara emoth uthgifgifterne, och snarare något öfwerskiuta än som brista, för Eders Kongl. Maj:tt woro nyttig, och framdeles för ett Fundament till skattenes upbörande tagas kunde, skulle man uthi Underdånigheet och oförgrypeligen intet finna, Ty den är skiedd efter der Rehnars antahl, som Lappen då för tiden hade, hwilcka nu till en stor dehl äro bortdödd, så att många som då war Rijk, är nu heel fattig, och kan man in för Eders Kongl. Maj:tt i Underdånigheet säkert Contestera, att den skatten för mångom, och större dehlen är odrägelig, sampt att den grunden till Skattläggningen är heel owist, i anseende till den hastige Siukdomb Rehmarne som oftast om Sommartijden äro Underskastade. Men som oss nu uthi Underdånigheet åligger att inkomma medh vår Underdånigste tankar, huru och på hwadh sätt Skattläggningen här efter medh Eders Kongl. Maj:ts största nytta, och uthan Lapparnes Undergång skulle kunna skiee, så hafwe wij sådant efter bäste förståndh och öfwersta förmågo sökt att öfwerläggia, Och ehuruwål wij haft åthskillige förslagh änteligen stadnat uthi detta fölliande, nembl:n att man de Byar som Eders Kongl. Maj:tt enskylt tillhöra, Skattlägger till en wiss Summa i reeda Penningar för all Ordinarie Ränta, Tijonde, haxpalcka, Tijonde Rehmar, och Lagmans Ränta, så högt som der nu för tiden kunna draga, medh försäkran att der intet wijdare skole blifwa graverade, såsom och

att

=====

[img_0781]

att det manskap som här efter kan i Lappmarkerne tillwäija,
 eller och elliest ifrån der Norske och Ryske Lappmarker [skij?] dijt
 begifwa, intet skola giöra någon serdeles skatt till Eders
 Kongl. Maj:tt, uthan hielpa Byn i dess antagne Summa,
 för hwilken Lensmannen i Byn, som för Sådan orsak, til-
 lijka med skickaren eller Skiutzrättaren är skattfrij, skal
 stå och swara, så att den wijd Opbördztijden må wara ferdig
 att lefwereras till Befallningsmannen, i widrigt fall
 bör lensman wara Responsabel för Resten, men und-
 får af Befallningsmannen en skrift igen, att igenom uth-
 mätning få sökia sitt, hwar han finner de Lappars Egen-
 doms, som till skattens erläggiande warit tröge. Efter
 detta sättet hafwe uppå Eders Kongl. Maj:tz Nådigste behag, wij
 för Innewarande Åhr låtit upbära skatten af lappalmo-
 gen, som bifogade Upbörds Längder Sub Lit: A. et B. Uthwijsa A et B
 skulle och för våra Personer i Underdånigheet two detta
 wara det nyttigaste sampt säkraste Expedient, och det i
 anseende till fölliande oförgripelige skiähl. 1:^o att Eders
 Kongl. M:tt, enär Räntan efter denne Upsatz uthgår af
 Lappmarkerne, intet hafwer någon skada och afsachnat,
 som tillförene för någre åhr sedan, är skiedt, Videat:^r
 Lit: C. När som Prästernes och Betienternes Löningar C:
 öfwerstego, all Lappmarkernes Ränta, Uthan Staten kun-
 de sig bära, och ändå något öfwerskiuta, efter Lit: D. D
 fast än icke till så högt quantum som Sal. H. Landshöfdin-
 gen Strijk förmeent efter Lit: E. 2°. Inflyta Pen- E
 ningarne straxt uthi Eders Kongl. Maj:tz Cassa, som så
 snart icke skieer, enär Wahrorne af Befallningzmän
 [nerne] skola föröytras, och Siööledes mästedeles till Stock-
 holm öfwerföras, för än der till Penningar kunna br[_]-
 gas. 3:^{tio} Betages Betienterne all egenwilligheet och
 tillfälle allmogen efter behag att handtera, jembwäl
 och undflys all misstänka, som om der Betientes re-
 deligheet skulle kunna fattas. 4:^{to} Som och bland der
 största billigt böör skattas, att detta synes wara bästa
 medlet som man kan finna till att populera Lappmar-
 kerne, de der äro med lijtet folck besätte, men dock
 aff

=====

[img_0782]

af wijdare begrep, än som mångt Konunga Rijke, hwar rest och ännu mycket stå att Cultivera, så uthi Bergwerck, som Landtmans handtering, men nu för lijtet folck icke skulle kunna bearbetas, så att der den aldra högste Buden besagade någon jembning wälsignelse af Malm i dagzliuset komma låta, skulle den i mangell f arbetzfolck och fohror, till större dehlen onyttig blifwa liggiandes, hwilcket icke annorledes än som för een stor afsachnadt uthi Eders Kongl. Maj:tz Ränta synes böra skattas, i det att Eders Kongl. M:tt aaf ett lijtet Bergzwerck, i synnerheet uthi Kopper, en widt anseenligare Inkombst, än af heela Lappmarcken skulle kunna förhoppas. Så torde och Landtmans handteringen igenom folcketz myckenheet jembwäl tilltaga, som att desse rijkeligare skaffa sig födan, alla medell lära sökia att uptänkia, och således der gräs wext, sampt någon åter tienlige orter, jembwäl uptager och bearbetade blifwa, hwar till det icke ringa skulle hielpa, om der som någon Jord wille uptaga, första Åhret af Eders Kongl. Maj:tz Magaziner kunde till Låhns undfå Sädes korn, skolandes det der i så måtto niuta wara rätt lijtet, men dem dock till sådant arbet mycket animera. 5:^{to} Undslippa Lapparne att skiutza der Wahrurde uthi Skatt udtgifwit, jembwäl och Tullen för sielfwe haxpalcken, som dem en tijdh här warit pålaghd. 6:^{to} Hafwer nyttan af detta förslaget sig allaredan någorlunda wijst, i det fremmande Lappar sig wijd Skattläggningz Ortterne infunnit, till att erfwa om det skulle blifwa något lindrigare än tillförende, och när der hört hwadh Method man brukade, sig emoth uthskillige uthlåtitt, det der icke twifla att många sig på denne sijdan begifwandes warda. 7:^o Föruthan richtigheeten för der Betiente, sampt beqwämbliğheeten för Lappen, så förkofras Städerna, och tilltager Borgerskapets handell i det de nu alla wahrurne kunna få upkiöpa, hwar uthi der tillförende förmeent sig af Lappfouderne något Intrång tillfogas. 8:^{vo} Skeer denne Skattläggning med

Lapp

=====

[img_0783]

Lapp Allmogens goda nöije, samt Underdånigste erkiäntsel af een stor Kongl. Nådh, som ännu wijdare i Underdånigheet skal förmålas. Der emoth om Lappen efter Landet må kunna Skattläggias, har man och med all möjeligh flijth ventilerat, efter som det fundament skulle synas det allerbilligast, men befunnit der wid en ogiörligheet, emedan som Lapparne äro twenne slagh, Grahn-lappar, som hafwa sitt tillhåldh i Skogz bygden, de till största delen lefwa af fiskerij, och Fiäll Lappar som föda sig af Rehnar. Der före skulle fuller änteligen, doch med största möda, efter Landet och Siöarne med skatt kunna beläggias, men så bör på den händelse alla desses Land och Fiskie wattr af Landtmätare noga af-tagas, hwilcket icke allenast erfordrar en lång tijdh, utan och torde mera kåsta, än som den lilla Räntan wore wedh, jembwäl och synes en sådan Skattläggning och tilldehning, tillägna Lappen någon större Rätt och Dispo-sition om ägorne, än som tillförene, uthur hwilcka han nu träder, när någon finnes som dem på bättre sätt kan Excolera, hwarföre och een sådan desse[s] Skatt-läggning mera synes skadelig än som nyttig. Men der senare som äro största dehlen, kunna efter Landet omöjeligen Skattläggias, ty sedan Fiäll Lappen om Winteren kommer ifrån Marknaden, begifwer han sig småningom till Fiäls, och om Sommartijden mäste-dels öfwer Fiällryggen till Wästerhafwet, dädan emot hösten tillbaka, till dess han ungefor wijd Juhl tijden kan wara wijd Marknadz platzen igen, gåendes deras Rehn machter om Sommaren i Fiällen hwar om an-nan, så att altderföre den ena eller den andra nå- gon proprietet af Landh icke tillägnas, eller med nytta tilläggias kan; hwilcket alt kommit oss på der tan- kar, att stadna uthi ofwanb:de förslag, och det Eders Kongl. M:tz Allernådigste godtfinnande, och högwijisa om döme Aller Underdånigst Underkasta. Med der andre Byarne, som jembwäl höra under andre potentater, å som uthi Torneå Lappmark, Kauto Kieno, Afwiowara, Theno och Uthz Jocki, hwilcka lyda under Eders Kongl. M:tt

och

=====

[img_0784]

och Konungen af Danmark, Uthi Kiemi Lappmark, Enareby, som förre under Eders Kongl. Maj:tt, Konungen af Danmark och Tzaren af Muskou, sampt Sombio, Soden Kyla, Kitka, Kola Jerfwi, Kiemi Kyla och Mans-Selka, de der komma under Eders Kongl. Maj:tt och Tzaren af Muskou, tyckes det fuller wara någon större Consideration om der samma, på lijka sätt som der förre, må medh Skatt beläggias, Och kunde det wäl änteligen sker uthi der Byar, hwar i Tsaren af Muskou Interessear, efter som han i lijka måtto uptager ett wist i hwar by, som hoos fogade Lit: F. gifwer wijd handen, Men som Konungen af Danmark altijdh tagit sin skatt efter Personen, så woro något betänkeligit att gå ifrån den Methode, som af lång tijdh är brukad, emedan han af den eftergift skulle profitera, och elliesta f ändringen någon Disput torde förorsakas, hwarför man och i Underdånigheet skulle förmehna, här ännu icke annorlunda skiee kunna, än att skattens uptagande af der Byar, måtte lemnas på Betienternes redeligheet, doch der som det äntest skulle befinnas att Kongl. M:tz af Danmark rättigheet i samma Byar intet kan Disputeras, och han kunde igenom Eder Kongl. Maj:tz minister wijd det håfwet, persuaderas att taga ett wijst af hwar By, på hwilcken händelse och ett wist på Eders Kongl. M:tz sida af dem kunde Upbäras, efter det med der andre Byar nu gjorde Record, så wore det en ting som till desse Byars tillväxt och förkofring icke ringa skulle Contribuera. Här igenom förmode wij Underdånigst att hafwa ytrat vår Underdånige tankar, öfwer det som uthi det 4:^{de} och 5:^{te} Momentet af första puncten utaf oss Desidereras, kunnandes och hwad det 6:^{te} angår, uthi Underdånigheet betyga, att Lapparne, som tillförene omrördt är, medh denne Skattläggning äro ickie allenast wähl för nöjde, uthan och der jempte uthlåta sigh, att der icke nogsampt kunna tacka Gud och Eders Kongl. Maj:tt för den Nåd som dem i så måtto wederfares, allenast anhålla der aller Underdånigst att

F.

een

=====

[img_0785]

een wiss förordning göras måtte, hwad Skiudz, eller huru många Rehmar Justitierar och Befallningzman må bestås, så att sådant icke måtte wara uthi deras behag och frije willia, såsom och att Borgerskapetz Andell i någon måtto må blifwa reglerad, så att de icke endast efter egit god tyckio, prijset uppå deras Wahrur må kunna sättia.

2.

Angående Tijonde Rehmarne, hwar om uthi Instructi-
ners andra punct förmäles, så hafwom wij sökt att på
att sätt göra oss kunnige, hwar igenom den förändrin-
gen är skiedd, att Tijonden som tillförene skall wara
uthgifwen efter Rehmarne antahl eller fiskerijet, är kom-
men på Mantahlet; Men äfwen så lijten grund der till
som der öfrige Skattläggningarne kunnat finna. Nu
emedan Lappens Condition är sämbre än som mången
troligt är, och honom altså swårt skulle falla att gifwa
hwar Tijonde Rehn, när han den olyckan är underkastat
att kunna dem mästedeles på een sommar bortmista,
så har man i Underdånigheet tykt brista Expedientet wa-
ra, att lägga något lijtet uppå hwar person, hwilcket
ungefehr kan swara empt Tijonde Rehmarne och Tijonde-
fisker, som uppå heela Lappmarken belöpa, såsom ofan-
förmält är, hwar igenom Eders Kongl. Maj:tz Ränta
blifwer wiss, all widlyftig Räkning Lapparne emellan
betages, och alla byar i gravationen göras lijka, dhe till-
förande der igenom en mycket ojembn last dragit, att
sådana Byer som af ålder warit der Rijkaste, men
igenom tjdernes förlopp blifwit fattige och oförmögne,
ännu haft största antahlet af Tijonde Rehmarne, och
der andre Byarne som sedan tilltagit, haft een stoor
och merkelig förskorning, hwilcket med det förre, Eders
Kongl. Maj:tz Allernådigste godtfinnande, allerunder-
dånigst underställes.

3:^{tio}

Att Borgerskapet i Städerna bruka deras egen Rehmar,
tyckes i Underdånigheet icke kunna lända Eders Kongl.
Maj:tt till någon afsachnad, eller Lappen till skada
och

=====

[img_0786]

och förfång, tyder som Rehnbetet genom Skogz Eld intet förskiemmes, så kan någre hundrade Rehnars födo, uthi alla Lappmarkernes District, ingen ting saknas, eller Eders Kongl. M:tt något mista, af det som elliest ingen Monniskia till gagns skullekomma, Men Lappen hafwer der igenom en stor fördehl, som föruthan det att Borgaren hielper honom betala skatten, bekommer och sin betalning för acktandet, sampt får bruka Rehnarne den tijden Borgaren intet är på Resorne, niuter och af Waijorne miölcken och yngslet, hwilcket för honom en större gravation, om der som icke längie kunna wistas och uphålla sig på ett ställe, skulle Obligeras Borgarne till deras Wahrurs fortskaffande medh skiutz att betiäna, och der igenom deras wanlige tijd försumma. Af hwilcket alt wij i Underdånigheet intet annat kunna finna, än att Borgerskapet uthi der Wästerbottniska Städerna, på sådant sätt tillädeligit wara må, att hafwa Rehnar uthan någon serdeles skatt och afgift till Eders Kongl. Maij:tt allenast de förnöija Lappen, som för Landet är skrefwen, för dess arbete och Rehnarnes bethe.

4:to

Beträffande der Nybyggiares Skattläggning, som sigh i Kiemi Lappmark nedersatt, hwilcka Sal. H. Landzhöfdingen Strijk förment icke annorlunda kunna Consideras än som Landtmätaren, i förmågo af en Eders Kongl. M:tz Nådige förklarning, som han sig på beropar, doch uthan att gifwa tillkiänna af hwad Dato den woro, så har man fuller så wähl uthi Landz Gantzlijet den samma ^{noga} sätt, som och annorstädes låtit efterfråga, men den intet kunnat igenfinna, och som det berättas den skall wara gifwen uppå Landzhöfdingens i Österbotten, Sal. Hr Gustaf Grasses Underdånige Memorial, emedan han förment dee Lappmarker under Österbotten böra lyda, som doch lærer wara ett förseende, så har man igenom bref begiärt

Communication

=====

[img_0787]

Communication af H. Landshöfdingen Ehrenschöldh, hwad i detta måhl kan wara passerat, och förwänter der om med det snaresta dess Swar; Men der sådan Eders Kongl. Maj:tz Resolution icke woro desto tydligare och klarare, kunna wij i Underdånigheet intet finna rådeligit, det man skulle, som hoos somblige skiedt är, sökia att Disputera dem dee frijheet åhr, hwar om de i Eders Kongl. Maj:tz Nådige Placat af d. 27 September 1673 angående Lappmarkernes bebyggande blifwa för säkrade, efter som denne Tract altijdh och af ålder warit rächnat under Lappmarkerne, och nu sådan Explication skulle af sträckia alla, som på denne eller andre Ödes orter i Lappmarkerne, hade kunnat tänkt sig att nedsättia; doch emedan denne Orten till Landtmans bruk är något mera beqwäm, än dee andre ställen i Lappmarkerne, så skulle vår Underdånige oförgrypelige mehning wara, att de fuller efter frijheetz åhren må beläggias medh den Skatt som kan wara proportionerad efter deras Åker och Engh, doch som andre Lappar Nedslippa Mantalspenningar och knechten, tillijka medh annat Extraordinarie, på hwilcket sätt der blifwa behåldne wid alt det, hwar om de uthi Eders Kongl. Maj:tz Nådige Placat förtröstas, och Eders Kongl. M:tt medh tijden icke ringa Inkombst af det Landet har att förwänta, allenast är i medler tijdh nödigt, att ett noga inseende hafwes, det der under frijheetz åhren byggia förswarlige huus, sampt efter all möjligheet uptaga åker, doch icke högre än som till fyra eller högst femb Tunnelandh, med der till nödig angh för hwarthera, på thet Rökarne måtte blifwa så mycket flere, och Landet som uptages, så mycket bättre Cultiverat warda.

5:to

Hwarföre en dehl af Lapparne uthi Wapsteen och Rahnbyn i Uhmeå, sampt Söderwästerbyn i Pijtheå Lappmark, medh åhrlig Skatt i Norje skola blifwa betungade, när dee dijt till marknadz ankomma, hafwe wij noga sökt att efterfråga, då Lapparne sielfwe giordt den

berättelse

=====

[img_0788]

berättelse, att dee heela sommaren liggia på Wästersijdan
om fiällen, närmast in till Norske Bondebygden, derföre
gifwa dee sin fiällskatt, doch icke högre än som till
En Richz ortt, ^{eller} högst een half Rijkz dahl:r Så erläggia dee
jembwäl en lijten Penning när de komma till Mark-
nadz platzen att handla, hwilcken kallas kiöpe skatten,
och lærer wara i stället för Tullen, I lijka måtto betala
och dee en serdeles Skatt som bruka något fiskerij uthi
Wäster siöön; Men hwad rättigheet dee Norske kunna
hafwa ^{att taga} halfparten i Saakören, som är skedt med Lappen
Lars Anderson i Rahn, den der för sin brått i Swerje
Saakfältes till 80 D. Sölf:mt:, som han och erlade, men
wijd sin ankompt till Norje, måste ännu betala en
halfpart eller 40 D. Smt. sampt medh hwad fogh der
sökia att draga Barnen till Schola i Norje, det wore
dem Obekant, Och som ingen efterrättelse der om här
i Orten är att bekomma, så hemställes Eders Kongl.
Maij:tz Nådigste godtfinnande allerunderdånigst, om
man icke skulle Correspondera medh Landzhöfdingen
eller Amptman i Sältan eller Norske Norlanden,
och begära han wille Communicera hwad rättigheet dee
på andra sijdan förmen sig der till hafwa kunna,
skolandes det swar han der på gifwer, hoos Eders
Kongl. M:tt i Underdånigheet ofördrögeligen insinuerat
warda.

6:^{to}

Anbelangande Skatten af dee Byar, hwar om uthi Instru-
ctions 6:te punct förmälas, så har man fuller sökt noga,
att kunna uthleeta hwadh grund der till af första
begynnelsen warit, men ingen mera efterrättelse
der om, än wijd dee förriga kunnat erfara, hwar-
före och wij den desse, så wäl som alle dee andre,
stadnat uthi den Underdånige meening, som uthi den
första puncten Underdånigst är omrördt.

7.

Emedan uthi Norre Pastoratet af Torneå Lappmarker
ingen kyrkia är, och Pastor boor wijd Socken än den
der

=====

[img_0789]

der af, så tycker högnödigst att een Kyrkia der uthi må byg-
 gias, jembwäl att den till hwars och eens desto bättre
 Commodiet, må anläggias mitt uthi dett Pastoratetz
 District hwar till, såsom intet lägligare ställe synes
 wara, än det uthi Instructions 7:^{de} punct nambngifne
 Karatzjocki, så hafwom wij i Underdånigst föllie af Eders
 Kongl. Maj:tz Allernådigste Ordres, redan der om tillskrif-
 wit Superintendenten och Consistorien i Hernösandh, och skola,
 enär deras Swar inkommer, ännu här öfwer giöra
 Eders Kongl. Maj:t en Underdånig rapport, kunnandes
 wid detta tillfälle intet förbigå Lapp Allmogens Under-
 dånige begiäran för Eders Kongl. Maj:t i diupesta Under-
 dånigheet att frambära, det Eders Kongl. Maj:t, som
 för heela werlden låtit lysa en oförlykelig Nyth till
 Gudhtienstens befrämjande och till så många andre
 Kyrkiors upbyggjande, wijst dess högstbeprijselige Konung-
 lige mildheet, jembwäl desse sin Kongl. Nådh med en
 lijten Penningehjelp dertill i Nåder tächtes låta wede-
 faras.

8.

Till förekommande af det swediande som Kitka och
 Manselke byars Lappar klaga af någre finnar för öf-
 was, hwilcka sig uppå deras Landh nedersatt, hwar
 igenom Rehnbetet förskiämmes, och deras diurfång
 mycket aftager, så hafwom wij fuller efther Eders Kongl.
 Maj:tz Allernådigste befallning Corresponderat medh H:
 Landzhöfdingen i Österbotten, och begiärt Communica-
 tion af den Ransakning som här öfwer skal wara an-
 stält, hwar öfwer man och dess Swar innan kort
 afwachtar. Men så skulle man på den - - sijdan
 i Underdånigheet tyckia, att sedan en wiss skillnadh
 wore giordt emellan Österbotten och Lappmarkerne,
 hwar om nu en lång tijdh är twistat wordet, Och
 derföre så mycket nödigare att det fordorsampt må
 sker, så kunna Landzhöfdnigarne af begge Lähnen
 noga i acht taga hwadh som Eders Kongl. Maj:t:z öfwer
 swediande i Nåder uthgågne Placater innehålla,

då

=====

[img_0790, 1791,1792]

då alt klagomåhl i detta fall nogsampt kan blifwa botadt,
 Och som uppå Manselcke byars District nu är uptagen en
 heel Sochn, Kusama ben:^{dt}, beståendes af ungefehr 200. Ny-
 byggiare, som sig på frijheet der nedersatt, warandes
 merendels ett hårt och oregerligit folck, män Befalningz-
 mannen hoos dem intet altijdh kan wara tillstädes,
 icke eller om Sommartijdh, för dee många Siöar och
 Moraas som i vägen äro, dijt komma, så hafwom wij
 funnit nödigt Eders Kongl. Maij:tz Allernådigste godfinnan-
 de i Underdånigheet att hemställa, om icke rådeligit wore
 att dijt förordna en alfvarsam Lensman, som der altijdh
 kunde blifwa boendes, och tillsee att Eders Kongl. Maij:tz
 Nådigstev förordningar blifwa efterlefwade, sampt den
 brätzlige för Rätta kan anklaga, så att det Landet som
 nu bör Cultiveras, iförstone icke med blifwa förskient,
 och ehuruwål sådant i begynnelsen något litet kostade,
 så warder det sig doch , när frijheetz åhren Expirera, rij-
 keligen belönandes, erfordrade och så mycket mindre
 Summa, om honom jempte Lönen, Fertielen af Bötherne
 kunde tillslås, hafwandes man i medler tijdh anbe-
 falt Sochneskriwaren, att i all möijelig måtto här wid
 hafwa ett noga inseende, sampt lofwat honom Fertia-
 len af dee Böther som falla kunna.

9.

Hwadh dee Träsk widkommer, som inom Lappmarkz Råå-
 gången skola wara belägne, men någre Torneå och
 Kiemi Sochnars Bönder sig tillägnat, när dee för lego af
 Lappenfått lof dem att bruka, och sedan skole hafwa
 påtagit sig att derföre uthgöra en serdeles Taxa till
 Eders Kongl. M:tt och Cronan, så påstå Lapparne ännu
 deras förre tahl, att således der medh skall förewetta som
 dee klagat, och att den af Landtmätare Gedda upsatte
 Rååskillnadh A:º 1686. är aldeles orätt, warandes giord
 uthi een Stugu, uppå Österbottens Böndernes berättelse,
 skal icke eller föllia någon rätt Linie, uthan gå stundom
 hijt studom dijth; Men den Rågång som Lapparne
 willia framfor, skal med gode skiähl och wittnen be-
 wijstas, när de eder öfwer af opartijske män blifwa
 hörde

=====

[img_0793]

hörde, erbiudandes de sig, om icke annorledes skiee kan, för twisten till Eders Kongl. M:tt att betala den Taxa som Böndren sig [o]tagit, hwarföre man och Corresponderat medh H. Landzhöfdnigen i Österbotten, och begiärt icke allenast att få wetta huru stor den Taxan är, uthan och hwar Under^rät- telse om Råågångend er finnas kan, hwar uppå dess swar medh forderligaste förwäntes; Skulle det intet wara en redan afgjord saak, så tyckes [i] Underdånigheet bäst, att betiente ifrån beggie höfdingedömen dijt Committerades, att tillsee huru wijda dee sig om Råågången kunde för- eena, så att Eders Kongl. Maj:tz Interesse på begge sijdor wederbörligen blifwer i acht tagit, Men om sådant intet woro giörligit, att då Casus medh eller Circumstan- tier Eders Kongl. M:tt i Underdånigheet rapporteres, på hwil- ken händelse Eders Kongl. M:tz Allernådigste behag Allerun- derdånigst hemskiutes om icke någon som uthi ingendera Districten hade att säija, dijt må förordnas, och göra een Laglig skillnadh, hwar wijdh han måste taga sig Eders Kongl. Maij:tz Nådigste Placat af d. 19 Decemb: 1683 till Underdånig efterrättelse, så att mangell af Råågång, Byn för så stor tract, som honom till hemmanen är nödig, deth öfrige förklares för Eders Kongl. M:tz och Cronones, kunnan- des Commissionen, hwar desse fiskerijer angår, uthi Under- dånigheet intet annat finna än att om sådane uthom Sochens Rågång är belägne, Lappen der till ^{må} hafwa större rätt, sampt att der af Lappar och Nybyggjare som der bredewijd äro boendes, med mycket större nytta skulle kunna idkas och brukas, och Eders Kongl. Maij:tt en widt anseenligare Taxa der af gifwas, än af Bön- derne, hwilcka – 20 a 30 Mijhl der ifrån hafwa deras hemwister, och alltså för den långa vägen, sampt wägn- kosten, ett anseenligit mera än som Lapparne der på måste använda; I medler tijdh och in till dess Eders Kongl. Maij:tz Nådigste resolution kan falla, äro dee an- sagde, att intet förhindra hwar andre, uthan begge bruka trädsken som här tills är skiedt.

10.

Huruledes Lappmarkerne i Wästerbottn äro med Präster
och

=====

[img_0794]

och Siälesörjare försedde, sampt hwad frucht och nytta der skaf-
 fat, der om har man tillskrifwit de tillförordnade
 Probster, att giöra deras berättelse, på det sådant sedan
 Eders Kongl. M:tt med så mycket större säkerheet, i Under-
 dåinigheet må kunna föreställas, när deras swar
 der om inkommit är, doch skulle man föruth detta
 kunna säija, att Lapparne uthi Kiemi och Pitheå Lapp-
 marker, uthi deras Christendomb äro bäst Informerade,
 iblandh alle, och skola intet gifwa någon på Landet
 efther, uthi hwadh som dem i så måtto kan blifwa till-
 frågat, hwar till ven stor orsak warit, att Prästerne
 på der Ortter kunnat det Lappske Språket; der näst
 äro dee af Enotäckis försambling uthi Torneå Lapp-
 mark, hoos dee andre är ännu icke sådan kundskap
 om deras Saligheetz medell som wara borde, dock kan
 man icke neka, att dee sig mycket förkåfr[/w]at, i anseende
 till dee förra tijder, Så har man och godt hopp att
 uthi Luhleå Lappmark, som i detta fall warit den sämb-
 sta, det samma må skie, efther som en annan kyr-
 kioheerde uthi den förras ställe dijt är förordnat.
 På hwad sätt Prästerskapet blifwer belönt, sampt
 hwarest dee hafwa sitt tillhåldh, är uppå hoos fogade
 Li: G. i Underdåinigheet upsatt, hwar af, som man
 befinner någon Olikkheet, i det att uhti somblige
 Lappmarker äro Tree, somblige Twå, och somblige städez
 allenast ett Pastorat, Så kunna wij icke annorledes än
 som Kongl. Maij:tt i Underdåinigheet förr draga, om icke
 rådeligit wore att taga någon ifrån dee Lappmarker,
 der som för många äro, och flyttia till dee ställen,
 der ännu flere Siälesörjare erfordras, såsom uthi Pitheå
 Lappmark, synes Arfwidz Jerfwi kyrkia wara onödig,
 efther som dee twenne der under liggiande Byar, Arf-
 wid jerfwi och Lockta, wäl kunna komma till Arie-
 ploug, hwarest een serdeles Pastor är, som allenast
 hafwer en lijten By under sig, och niuter doch af Eders
 Kongl. Maij:tt lijka Löhn medh dee andre Kyrkioheerdarne,
 warandes Lapparne medh detta ombytet så mycket
 mera hulpne, som Pastor i Arieploug, är det Lappske
 språket

=====

[img_0795]

språket mechtig som den andra intet förstår, uthan måste sig af Tolck betiäna, Men som der emoth uthi Luhleå Lappmarck, så som den störste i Söder fougderjet, allenast är en Präst, så skulle vår Underdånige oförgripelig mening wara, att den på detta sättet besparde Pastoris Löön uthi Pijtheå Lappmark, hwilcken är så ringa, att ingen Kyrkioheerde der af sig uthan medh suckan nära kan, till en Capellans Underhåldh uthi Luhleå Lappmark må användas, hwilcken uthi Jockmock ~~och~~ kunde blifwa boendes, emedan som Pastor här efther wijdh Sillfwerhyttan skal hafwa sitt tillhåldh; Skulle och något lijtet af den lönen kunna besparas, som wid Sillfwerbruket warit Bruukz Predijkanten anslagen, att En Cappellan kunde underhållas wijdh store Luhleå, för den Lappmarkens wijdlyftigheet skull, woro så mycket större hopp, att dee mäst okunnige Lappar i Kautomjaurby, kunde så mycket snarare komma till Gudztienstens rätta kundskap. Elliest är uthi Sahl. H. Landzhöfdnigens Strijkz tijdh, uthi Kiemi Lappmark een Capellan Löön indragen, bestående allena af 30 tunnor spanmåhl, och som dee andre begge Capellaner allenast hafwa 30 T:^r spanmåhl hwardera, men inga Penningar der hoos, som doch alle andre Capellaner niuta, hwar med dee icke kunna uthkomma, uthan deras Embethe i största fattigdom förwaldt, så skulle det för dem wara een stor Nådh, och dem uthi deras slätta tillståndh icke ringa Soulagera om den besparde Spanmåhlen, eller i dess ställe så många Penningar emellan desse begge Capellaner kunde fördelas. Der Eder Kongl. Maij:tt i Nåder skulle agreera detta vårt Underdånigste förslagh, och Pastor i Arfwidz Jerfwj, som lichwäl wijst wackra proof af sin flijth och oförtrutne möda, till församlingens underwijsning och Upbyggelse i dess Christendomb, här igenom kommo att mista sin Tiänst, så hemställes Eders Kongl. Maij:tt Underdånigst om icke han kunde blifwa fourdnadt till Kyrkioheerde i Åsella Lappmark i Ångermanlandt, och niuta den Löön

som

=====

[img_0796]

som Pastor i Anunsiöö Åhrl.ⁿ för bend:^e Åsela
 bekommer, men ingen Tiänst derföre gör, uthan gie-
 nom sin Substitut emoth ett wist som han af Löne-
 afstår, låter underwijsa Lapparne, och blefwo jemb-
 wäl sålunda Anundsiöö Pastorat ifrån denne Lapp-
 ske församlingen skildh, som nu den endaste är,
 hwilcken medh någon kyrkia på Landet är Conjunge-
 rad, och Eders Kongl. Maj:tt Lijkwist d 2. Octob: 1675. i
 gemeen Resolverat, att alla Lappmarkerne ifrån
 Landzkyrkiorne skulle Separeras, så blefwo och Lapparne
 der igenom uthi skiutzningen mycket lindrade, som
 nu måste hempta Prästen ifrån Anundsiöö, så ofta
 han skall komma till dem och förrätta Gudhz-
 tiensten, hwilcket blefwe förkommit, när Pastor
 bodde i Ortten, och widh Kyrkian hade sitt tillhåll.
 Elliest emedan Eders Kongl. Maj:tz Nådige Placat aff
 d 17 Septemb: 1673. om Lappmarkernes bebyggjande
 innehåller, att Lappmarkerne böra fördelas i twenne
 Probsterijer, och der Probsterne skulle ifrån Landet
 förordnas, som här tills är skiedt, hade dee en alt
 för lång wäg, och wordo sällan dijt kommandes, helst
 som en sådan Resa icke allenast woro dem beswär-
 ligh, uthan och kåstsam, jembwäl graverar Lapp-
 Allmogen medh swår Skiuts, så skulle man i
 Underdånigheet, doch oförgripeligen icke tyckia orå-
 deligit, att Probster kunde uthwällias af de bästa
 Präster i Lappmarkerne, en uthi Söder, och En uthi
 Norre fougderjet, dee der ofthare kunde Reesa om-
 kring, och igenom flitig Underwijsning föra detta
 fattiga folck på Saligheetenes wägh; Såsom och att
 Kiemi Lappmarkz Pastorat kunde läggias under Her-
 nösandz Stift, efther som det är det endaste uthi Lapp-
 markerne, som liggia till Åbo, warandes det för
 alla Eders Kongl. Maj:tz Betiente så mycket richti-
 gare, helst som Upbörden och den werldzlige Jurisdiction
 altijdh hafwer lydt till Wästerbotten. Hwad den rättig-
 heet angår som Prästerne uthi Lappmarkerne undfå
 aff

=====

[img_0797]

af deras Åhörare, så är den mycket olik, såsom i Åssela och Uhmeå Lappmarker niuta Pastores af hwar Lapp ½ Id. gieddoreller ½ waj hudh, eller i dess ställe 1 paar Lapphanskar i Tijonde, Ett grååskin i Påskmåhl, och ett stycke kiött om marknadztijden till Näst, och sedan heela Åhret intet mera, föruthan Lijkstohl, Barn Christning och Kyrkiogång, som hoos mäst all är lijka. Pastores i Arfwidz Jaur och Arieploug upbära ½ Id gieddor, eller een heel Waj hudh i Tijonde, Ett gråskinn i Påskmåhl, och ett ljetet stycke Kiött eller någre Fiskar een gång om Åhret i Näst. Pastor i Sillbojocki får af hwar Lapp en heel Waijhudh i Tijonde, En heel Rehnsijda i Näst; der till efther förmögenheet 1. 2. a 3 eller flere Ostar, föruthan Juhl och Påske steek, som är ett heelt Rehnlåår. Pastor i Luhleå Lappmark, bekommer i Tijonde af hwar Lapp 2 par Skoor eller Hanskar, 1 gråskin i Påskmåhl, och ett stycke Kiött eller någre Fiskar till Näst; Tijonde-Rehnarne äro och mycket ojembt fördelte, ty uthi Åhsela och Uhmeå Lappmark hafwer Prästen fått lijka många som till Kongl. Maj:tt äro uthgifwe, men i Pitheå och Luhleå Lappmarker halfparten mindre. Pastor i Torneå Lappmark och Jiukasjerfwi Pastorat undfår i Tijonde 12½ Rehn, och af hwar Skatt Lapp En Richz Ort; I Lijkstohl enär Bonde eller hustru döör, ^[då] Een Ox Reen, för ett gammalt Lijk 3 dal. Kopp^r m^t, för Barnlijk ringare, Af hwar Person som begår Herrans Nattward, Ett gråskin, sampt Tree gångor om Åhret ett stycke Kiött, Ost eller någre Fiskar i Näst. Pastor i Kautokeino, hwars försmabling är längst up i Torneå Lappmark, niuter allenast En Richz Ort i Tijonde af hwar Skatt Lapp, och ett stycke Kiött eller Ost, en gång om Åhret i Näst, sampt Lijkstohl lijka medh Pastore i Juckasjerfwi. Pastor i Kiemi Lappmarck har af hwar Skatt Lapp i Tijonde En Rijkz Ortt, men af Nybyggjarne En Half Span Sädh, Lijkstohl och Nästen lijka med dee andre Pastorerna, sampt Ett gråskin

=====

[img_0798]

grååskinn af hwar Person som begår Herrans Nattwardh, af hwilcket alt nogsampt synes, det ingen wiss förordning öfwer Prästernes Rättigheet lærer wara giord, uthan hwar och en Upburit efther egit godtyckio och behagh, hwilcket såsom det på många ställen förorsakar Lapp Allmogens klagomåhl. jembwäl och förtager den Enigheet och förtroende som Siälsörjare och Åhörare emellan wara borde, so woro önskeligit det ett wist Reglement göras kunde, som måtte lända dem beggie till eftherrättelsse. Hwad Lapp Scholarne wijdkommer, så är allenast der i Ortten En wijd Lycksahla Lapp kyrkia, uthi Uhmeå Lappmark, hwar till sådane Medell äro förordnande, som bijfogade Opsatz Lit: H. Uthwijsar, och uthdeles för tijden således, som på den samma finnes anförd, hafwandes gossarne som der wijdh Scholan blifwit Informerade och underhåldhne, merendels till tahlet warit 12. och åth minstone 10. som dee och nu för tijden äro, af hwilcka ingen i Scholan öfwer 5 åhr warit, emedan dee äldre gåssarne äro hwar och een Ditterade och hemförlofwade, sedan dee wäl woro Underrättade i sine Christendombz stycken, och kunde Läsa, skrifwa, och något lijtet Rächna, så att dee nu med Böönhållande och Gudeligit Läsande, kunna betiena sin Slächt och förwandter uthi Kåttan; Längre att twinga dem qwar uthi Scholan, emoth deras egen Lust och föråldrarnes willia, hålles betänkeligit, och torde der igenom andre afskräckias, att sätta sine gåssar dijh; Man har fuller sökt att öfwer tahla dee qwickaste Ingenia att fortfara med sina Studier, hwar igenom man med tijden kunde winna någre tienlige Subiecta till Präster i Lappmarker, med som dee till Läsande äro nog tröge, så äro dee till Lappmarkz Lefwerne mycket benägne, så att derföre wijd Åhrens tilltagande swårt faller att förmå någon gåsse till att Continuera medh Studierne; Ändteligen har En Lappgåsse nästledne

Åhr

H.

=====

[img_0799]

Åhr begifwit sigh ifrån Lapp Scholan till Hernösand att Studera, derest han ännu tillhåller, och wunnit om sin flijth wederbörandes goda Låf ordh, och har bekommit uppå Consistorij begiäran någre Medell till sitt Underhåldh, af deth som bespart är wijd Lapp Scholan. Elliest aldenstund den Ränta som mer bemd:^e Lapp Schola niuter, tillförende warit privatorium, men nu är Eders Kongl. Maj:tt hemfallen, och genom Eders Kongl. Maj:tz Nådigste tillåtelsen Lapp Scholan tillslagen, Så skulle man wara af dee Underdånige tankar, att upbördens der af, uthan någon serdeles Upbördzman, af de Ordinarie Landz betiente måtte förättas, Jembwål och finner Commissionen wara nödigt, emedan mästedels alla Torneå och Kiemi Lappar förstå dhet finska Språket, och man uthan swårigheet kan bekomma finska Präster, att Scholan, som mäst bör underhållas för dee Södre Lappmarker, blefwo Transporterad till Uhmeå Stadh, hwilcket icke allenast woro beqwämligit, att der igenom giöra der wijd någon Besparing af Rântan, och lijka allmogen ifrån een swår Skiuts medh Rântornes förförande och förspillande, uthan och kunde man då mycket bättre än som nu skieer, hafwa Inspection uppå Ungdommens upfostringh och förkåf-ring i deras Studier, och utaf de medell som i så måtto blifwa besporde, så kan en dehl användas till dee gåssars Underhållande, som ifrån Lapp Scholan kunna komma att frequentera Gymnasium i Hernösandh, Jembwål och något ljtet gifwas till Pastores i Lappmarkerne, som wähl måge tillhållas, emoth den anseelige Löön dee niuta, att till sigh taga någre qwicke gåssar under Information, hwilcka, när dee prima rudimenta lagt, sedan kunna antagas till wijdare Underwijsningh i sielfwa Lapp Scholan.

Detta är hwadh till Underdånigste föllie af Eders Kongl. Maj:tz Nådigste Ordres och Instruction, wij här wijd hafwa kunnat förrätta, Önskandes Aller Underdånigst,
att

=====

[img_0800]

att hwadh här uthinnan i en Underdånig wällmeent
 Intetion kan wara skiedt, medh Kongl. Nådh och
 Mildheet så må blifwa uptagit, som wij sökt att
 använda all Underdånig flijth och trogen Zele, att
 arbeta till Eders Kongl. Maij:tz Tienst och Interesse, sampt
 Lapp Allmogens wällståndh och förkåfringh. Wij
 förblifwe till wår dödztundh

Allernådigste Konungh
 Eders Kongl. Maij:tz

Uhmeå d 25 Martij
 1695.

Underdånigste, Trooplichtigste Under-
 sätare och Tiänare

G. Douglas.

Jacob Bure

=====

[img_0801]

JordeBook Eller **Opbördz** Längd
 Uppå Södra Lappmarkz Fögderie
 Uprättadt uthj Januarij Månad A:o 1695

ÅSSELE LAPPMARCK och BYY

Sillf:r m:tt

Ländzman Mikkell Tomsson Innehafwer Salltsiö landet, och niuter der på Frijheet, så länge som han blir wid tiensten	-:-
Arfwed Persson för Lamsiö Landet	3:-
Sijmon Perszon för Sijksiö Landet	4:-
U[ng] Per Swennson för Armsiön	2:16:-
Lars Nillsson för Wolmsiön	2:-
Tories Larsson för Sim siön	3:-
Nills Jacobsson för Löök siön	4:-
Per Joensson dom för Afwaträsk	3:16
Hänns Nillsson för Wissträsk	4:16
Nills Persson el:r Clemet Larsson för Orm Siö	2:-
Ingell Pehrson för Laggträsk	3:-
Anders Håkansson för Langsiö	2:-
Oloff Håkansson för Ormsiö	2:16
Brymäll Larsson för Nästansiö	3:-
Lars Gunnarsson för Jerfzsiö	3:-
Poll Persson för Algsiön	3:16
Påhl Andersson för Thasiön	3:16
Oloff Gunnarsson för Achsiön	3:-
Jonn Hermanszon Ibidem	3:-
Bengt Siehlson för Maarsiön	5:-
Transport	60:- -

=====

[img_0802a]

Transport	60:-
Påhl Clemetzson för Sijk Siöll	3:-
Nills Unnsson Wäster Malgomaj	3:-
Påhl Olofzson i Tiäderträsk	4:16
Nills Jacobsson i Wojmssiöö	3:16
gl. Per Swansson för Ormsjön	3:-
Ingell Jönsson i Rijsträsk	3:-
Jacob Christophersson i Lånaträsk	2:16
Oloff eller Erich Chritopherszon i Alsträsk	3:-
Lars Påhlson eller Nills Larsson i Målsträsk	2:16
Nills Clemetsson i Öster Mallgomaj	2:16
Bengt Haraelsson i Öster Berge fiäll	4:-
Jören Pehrszon i Gransiö	2:16
Jören Nillsson i Alsilla	2:16
Jörn Anundsson i Siksiö	3:-
Hanns Jönsson i Siälltsiö	2:16
Guttorm Clemetzon i Långwattn	3:16
Bengt Olofzson i Raktzwatten	3:16
Anders Tomssonn i Morsion	2:16
Nills Andersson	3:-
gl. Nills Olsson i Afweträsk	4:-
Nils Andersson i Gapsehle	7:-
Hindrich Nillsson ibidem	5:-
Anders Andersson	1:-
Summa	134:16:-

=====

[img_0802b]

UMEÅ Lappmarck**VAPSTEBY**

Ländz man Jacob Larsson i Rådewattn	
Farnwattn och Bråttfiäll blif. skattfrij	-:-
Siuhl Clemetsson i Tennwattn	3:-
Anders Mårtensson i Stoor Uhmeå	3:-
U[nge] Joen Olofzson i Färpfiäll och Loksiö	4:16:-
Siuhl Larsson i Oxfiäll och Teenwattn	3:-
Pehr Bengtson i Gretfiäll	3:16:-
Anundh Bengtson i Stallfiäll	2:16:-
Suihl Olofzson i Fiorp fiäll	2:16:-
Gunnar Clemetzson i Wäster Uhmeå	1:16:-
Lars Bengtson i Gråfiäll	2:16:-
Siuhl Joensson i Kåcksehle och Wijefiäll	4:-
Hans Andersson i Groosfiäll	2:-
gl. Joen Olofzson i Gruttfiäll och Unckesiö	4:-
Jöns Jönsson Lappfiäll	2:-
Gunnar Olofzson i Fiärpfiäll	4:-
Siuhl Olofzson e:r Måns Siuhlsson	1:-
Oloff Siulson i Rijfijäll och Kerissiö	1:-
Clemmet Gunnarsson har intet landh	
utan sitter hoos sin fader Gunnar	
Olofzson i Fierpfiäll	2:-
Nills Larsson Tiuttresk och Tärnnfiäll	2:-
Anders Bengtson har intet Landh	
utan är hoos sin swarfädern Jon	
Olofzson	2:-
Brynill Siuhlsson i Laisträsk och Liönnfiäll	1:-
Summa	51:-

=====

[img_0803a]

RANBY

Ländzmann Jonn Tomeszon I Alltzwattn	
niuter frijheet så länge han tiänar	-:-
Nills Nillsson har intet något	
löst Landh, utan flytter af och	
anpå på fiellen så wähl som alle	
hanns grannar	3:16:-
Lars Andersson	4:16:-
gl. Lars Pehrsson	4:16:-
Hindrich Johansson	3:16:-
Anundh Johansson	2:16:-
Rijk Anders Siulsson	4:16:-
st: Anders Siuhlsson	2:16:-
Clemet Andersson	3:-
Anders Larsson	5:-
U. And:s Siuhlsson	2:16:-
Enar Nillsson	2:-
Enar Jonnsson	2:-
U. Lars Pehrson	3:-
Anders Nillsson	3:-
Nills Andersson	2:-
Påhl Olofzson	1:16:-
Ny Anders Siuhlsson	2:-
Anders Tomsson	1:16:-
L: Anders Siuhlsson	2:16:-
Anders Suhlsson i Rijfiäll	6:-
Summa	61:16:-

=====

[img_0803b]

UMEÅ BY

Lendzman Nills Andersson bru-	
ker Juiht Elffwen blif:r skattfrij	-:-
Nills Nillsson Peusille	3:-
Lars Mattzson för Stuttingz Landh	2:16
Anders Bengtson och Nills Andersson	
för Steensehle	3:-
Thure Thuresson i Wormsele	5:16
Oloff Mortensson i Twareträsk	3:16
Jönns Swennszon i Ahltresk	3:16
gl. Thomas Andersson i Bauträsk	2:16
Anundh Joensson i Kaskelochtij	2:16
Erich Pehrson i Öhrträsk	2:16
Oloff Clemtzson i Karidjaur	2:16
u Tomas Andersson Ibidem	2:16
u. Oloff Mårtensson i Barsele	2:16
Mårten Larsson	2:-
Anundh Anundhszon i Turträsk	2:-
Joen Andersson i Uhmeå Låssmin	1:16
Samuell Johansson Finne i Öhrträsk	2:-
Johan Johannszon ibd:m	3:-
Tuhre Ingellsz: ibd:	3:-
Summa	49:16:-

=====

[img_0804a]

GRAAN BYN

Ländzman Oloff Mårtenson i Bergfiäll	
Skattefrij	-:-
Mårten Jonsson i Skiuthsiön	2:-
Siuhl Joensson ibidem	2:-
Pehr Joensson eller Lars Persson ibidem	2:-
Oloff Tomsson i Jucht	4:16
Lars Månnsson i Tärenträsk	4:16
Enar Månnsson el:r Jonn Enarsson	
i Joliksiö	2:-
gl Nills Tomsson i Kitzträsk	2:-
Mårten Tomsson ibidem	2:-
Siuhl Larsson Oloff Perss. i Tiulträsk	7:16
Nills Jonsson i Sodzjaur och Slichfiäll	2:-
Lars Mårtenson i Sandwijk	2:16
Påhl Siuhlson Rudnalåcht och Ketzwijk	2:16
Hanns Ersson i Ohlsehle	3:-
Mårten Andersson i Åhmfiäll	2:-
U[nge] Nils Tomszon i Kautzträsk	2:16
Lars Pehrsson i Rammaloch	2:16
Anders Tomsson i Bläckfiäll	2:16
Siuhl Persson i Jlesniölis el:r wattn rest.	3:-
Siuhl Anderson i Hammarsfiäll	5:-
Anders Clemetsson i Pertz jaur	2:-
U. Pehr Andersson i Siutzjaur	2:-
And: Larss: sitter hoos sin faar Lars	
Mårtzson	2:-
Jacob Andersson i Ohsele	2:-
Bengt Jacobsson i Siuchtsele och Skierfträsk	2:16
Pehr Tomszon i Sählsträsk	1:16
Lars Larsson i Karkån	1:16
Transport	69:16:-

=====

[img_0804b]

Transport	69:16:-
Lars Jacobsson i Jlesnölis och Sandsele	2:-
Mårten Larsson hoos fadern L: Mårtensz	1:-
Anundh Jacobsson i Krutjaur	2:16
Jonn Jacobsson ibd:m	3:-
Påhl Jonsson Kradsele	2:-
Östen Månsson hoos swärfd: Lars Månsson	1:16
Hindrich Jonsson i Karcko	1:16
Summa	83:-

PIJTHEÅ Lappmark

ARFWITZJAURBY

Ländzman Lars Larsson i Killwojaur	
bo i f:n Skattfrij så länge som tjänare	-:-
Johann Larsson i Labdinjaur	2:-
Nilss Siuhlsson i Kautojaur	1:16
Pehr Mattzon i Waidnijaur	2:16
U. Nills Matzson i Autsakjaur	2:16
Siuhl Jonsson i Leewattn	2:-
gl. Bengt Larsson i Mosksehla	2:-
gl. Nills Mattzon i Surajaur	2:-
Nills Andersson I Månsjaur	1:16
Hindrich Andersson ibd:	1:16
Clemt Siuhlsson i Lerewattn	2:16
Mattz Tomsson i Kertzjaur	1:16
Transport	21:16:-

=====

[img_0805a]

Transport	21:16:-
Jonn Andersson i Horoträsk	2:-
Anders Pehrsson i Sirbeträsk	1:16
Oloff Mattzon i Tauttar	2:-
Jonn Siuhlson Leerwatten	2:16
Hans Hinderszon i Prästjaur	1:-
Bengt Larssonn i Långträsk	2:16
Erich Pehrszon i Lappträsk	3:-
Siuhl Larsson i Sejajaur	3:-
Siuhl Olofzson i Långträsk	1:-
Hanns Mattzson i Nallejaur	2:-
Lars Clemetzson i Paxjaur	2:16
Jonn Pehrsson i Kotasehle	1:16
Swen Johansson i Karnikjaur	1:16
Pell Persson i Worbjaur	1:16
Oloff Mårtensson i Kintzjaur	2:-
Erich Pahlsons änka i Kilkejaur	1:-
Anders Påhlson i Bekkertjaur	2:-
Samuel Östenszon i Lajnjjaur	2:-
Mårten Månsson i Jerffwajaur	2:-
Anders Markensson ibidem	2:-
Mattz Manszon i Kitzjaur	2:16
Anders Larsson i Jerfwajaur	2:-
Bengt Larsson i Pijtfwen	1:16
Summa	66:-

=====

[img_0805b]

LOCHTEÅ BY

Ländzman Anundh Anundsson	
i Mattzjaaur Skattfrij	-:-
Tore Larsson i Soddjaur	4:-
gl. Lars Hindersson ibidem	3:16
U Lars Hindersson ibm	4:-
Pehr Hinderssonn	4:-
Lars Jddesson i Mankejaur	2:-
Anundh Olofzson i Ekilvikijaur	2:-
Jonn Paggisson i Risovari	3:16
Anundh Jacobsson i Rappinjaur	2:16
Tomas Larss. hoos fadern gl Lars Hinderss.	2:16
Hindrich Hindersson i Soddijaur tager	
Tomas Olofssonz Landh	3:16
Mårten Tomasson i Kamksijaur	2:-
Påhl Olofzson i Soddjaur	2:-
Ifwar Paggesson i Kiebnalocht	3:16
Oloff Jacobszon i Rappinjaur	3:16
Lars Paggesson i Rijsawarij	3:16
Hindrich Larssons änckia i Saddijaur	3:16
Anundh Anundsson i Lappijaur från-	
tager sig Landet, och Mårten Anderss.	
tager emot	2:-
Summa	51:16:-

=====

[img_0806a]

NORRWÄSTERBY

Ländzman Anders Olofzson skattfrij	-:-
Anundh Anderzson i Södersaulo	4:-
gl. Anders Olofzson har intet wist Landh uthan flytter tillijka med sine grannar kring om fiällen	4:-
Oloff Olofzson sammaledes	4:-
Pehr Jonsson	3:-
Påhl Jonsson	2:16
U. Påhl Anundsson	2:-
Jacob Andersson	3:-
gl Påhl Anundsson	3:-
Lars Larsson	4:-
U: Anders Jacobssonn	2:-
Anundh Oloffzson	4:-
Påhl Olofzson	2:16
Joen Anundsson	3:-.
gl. Anders Jacobsson	3:16
Påhl Pehrsson	2:-
Mårten Pehrszon	2:16
Påhl Anundsson fattig	1:-
Pehr Larsson	3:-
Oloff Guttormsson	3:-
Pagge Iddesson	2:16
Oloff Larsson	3:16
Erich Pehrsson	2:16
Jonn Jacobsson	2:16
Anders Påhlsson	2:16
Transport	69:16:-

=====

[img_0806b]

Transport	69:16:-
-----------	---------

Anders Nillsson	2:-
Anders Anundsson Nådig	2:16
Oloff Pagesson	2:-
Anundh Nillsson	2:-
Nills Anundsson	3:16
Michell Olofsson	4:16
Påhl Tohrsson	4:-

Summa	90:-
-------	------

SINNISJAUR NY

Ländzman Anders Olofson skattfrij	-:-
Påhl Måns Enkia	4:-
gl. Anders Påhlsson Suack	3:-
Jonn Mårtenssonn	4:-
Olof Anundhsson	4:-
Jacob Andersson	4:-
Erich Pehrsson	4:-
Anundh Jonsson	4:-
Nills Jonsson	2:-
Lars Nilsson	4:-
L. Anders Siuhlsson	4:-
U. Anders Påhlsson Kijruck	3:-
Mårten Mårtenssons änckie	1:16
Anders Påhlsson Tåhm	3:-
gl. Måns Andersson	2:16

Transport	47:-
-----------	------

=====

[img_0807a]

Transport	47:-:-
-----------	--------

Hanns Andersson	4:-
Nills Anderssonn	4:-
Lars Danielsson	2:16
Anders Siuhlsson	3:16
Påhl Andersson Grååt	3:-
Nills Ifwarsson	2:16
Siuhl Hansson Frijare	1:16
Lars Olofsson	2:-
Anders Anundsson Biörksundh	1:16
Anundh Sikboll	1:16
Påhl Larsson	1:16
Mårten Hansson	2:16
Anders Jacobsson	1:16
U[nge] Måns Andersson Sarrek	2:-
Oloff Andersson	2:-

Summa	82:16:-
-------	---------

SÖDERWÄSTERBY

Ländzman Mårten Mårtensson Skattfrij	-:-
gl. Lars Andersson	4:16
Erich Askillssons änka	3:16
U. Lars Anderssons änka	3:-
Pehr Thomsson	3:-

Transport	14:-
-----------	------

=====

[img_0807b]

Transport	14:-
Siuhl Siuhlsson	3:16
Lars Pehrsson	4:-
Enar Jonsson	3:16
Mårten Andersson	3:-
Måns Bengtson	1:16
Siuhl Jonsson	3:-
Pehr Siuhlsson	3:-
Enar Pährsson	1:16
Måns Jacobsson	1:16
Siuhl Pehrsson	4:-
Påhl Siuhlsson	2:-
Anders Andersson	2:16
Anders Erichzonn	3:-
Summa	50:-

ARIEPLOUGH

Mårten Olofzson Jutzjaur skattfrij	-:-
Siuhl Hannsson i Uddjaur	2:-
Mattz Nillsson i Storbolandet	2:16
Anundh Pehrsson i Uddjaur	1:16
Månn Nilsson ibidem	1:16
Lars Nilsson i Kiorfwisjock	2:-
Anundh Olofzson i Stoor Afwan	1:16
Pehr Pehrson i Steensunde	2:-
Siuhl Larsson i Lajs Elffwen	1:16
Transport	14:16:-

=====

[img_0808a]

Transport	14:16
Oloff Jacobszon Nafwijaur	1:16
u: Anders Siuhlsson i Lais Elffwen	2:-
Oloff Mårtensson i Sibniaur	2:-
gl. Mårten Olofzson i Uddijaur	2:-
gl. Oloff Pehrson i Rachtkiollo	1:16
Pehr Nilsson i Puchtiaaur skattar till kommande år 1 Richzda:n	-:-
Anders Iddesson i Kranojaur	3:-
Anders Anundsson i Napislocht	3:-
U[nge] Oloff Pehrsson i Jutzjaur	2:-
Eskill Iddesson i Kranbmajaur	2:-
Swen Siuhlsson i Stoorafwan	1:16
Lars Pehrson i Mullejaur	1:16
Påhl Kålare i Ribbacklock	1:16
Essbiörn Larsson i Sioucka	1:16
Summa	39:16

=====

[img_0808b]

LUHLEÅ Lappmark**TORPENJAUR BY**

Ländzman Tomas Larsson blif:r skattfrij	-:-
Oloff Fauieson Rappaire	3:16
Påhl Andersson	3:-
gl. Lars Andersson	4:-
Jonn Nillsson	2:16
U[nge] Lars Andersson	3:16
Jonn Andersson	2:16
Erich Påhlsson	2:16
Påhl Pehrson	4:16
Pehr Påhlson	3:-
Olof Nillsson	3:-
Lilla Anders Pehrson	3:-
Oloff PÅhlsson	2:16
Jonn Ersson	3:-
gl. Oloff Olofsson	4:-
Anundh Olofsson	3:16
Anders Andersson	3:-
Pehr Andersson	3:16
Lars Nillsson	3:-
Måns Påhlsson	2:16
Anundh Andersson	4:-
Anundh Påhlsson	2:16
Hindrich Ersson	3:-
Anundh Knutzson	3:-
Transport	72:16

=====

[img_0809a]

Transport	72:16:-
Anders Thorssonn	2:-
Lars Andersson Kiänck	3:-
Anders Pålsson	2:16
Anundh Pehrsson	3:-
Påhl Larsson Kiänck	3:-
Anders Anundsson	3:-
Påhl Erichsson	2:16
Erich Anundsson	2:16
Påhl Lahrsson	3:-
Ifwar Nillsson	2:-
Erich Andersson Podja	2:-
Påhl Thorsson	2:-
Jonn Ersson	2:-
Anders Anundsson	2:-
St: Påhl Pålsson fader löös gör skatt 1696 1 RD:r	-:-
Summa	107:-:-

JOCHMOCH BY

Ländzman Anders Nilsson blf:r Skattfrij	-:-
Lars Mikkellsson i Paurjaur	2:-
Nills Andersson i Siobbedewoma och Kragge	2:-
Påhl Nilsson i Randdejaur	2:-
Påhl Larsson i Karegielfwen	2:-
Oloff Jonsson ibidem	2:-
Pagge Andersson i Karaggiesrän säger sig Landet och Hans Renholm tager emot och gör skatt	2:-
Transport	12:-:-

=====

[img_0809b]

Transport	12:-
Oloff Andersson Karaggissommol [Alention?]	2:-
Nills Larsson i Naustelljaur	2:-
Nills Tomsson i Nellkerinn	2:-
Olaff Svensk i Metojaur	2:-
Hanns Olofzson ibd:m	2:-
Summa	22:-:-

KAUTENJAURBY

Ländzman Pähr Andersson Jockas	
walda skattfrij	-:-
Anders Pehrsson	4:-
Nills Anundsson Ibidem	4:-
Hanns Anundsson ibm	4:16
Finne Anundsson ibm	4:16
Anundh Tomsson i Koudeluus	3:16
Erich Pehrszon	2:-
gl Anders Olofzson	4:-
Tomas Nillsson i Kautenjaur	2:16
Alit Andersson i Nienitz Kietz	4:-
Påhl Anundsson i Sokas	4:-
Larss Andersson i Hiertawarje	4:16
Oloff Anundsson i Rosipotta	4:16
Tomas Andersson i Koudeliswarj	3:-
Transport	49:-:-

=====

[img_0810a]

Transport	49:-
Anundh Mikkellsson i Kiebblijaur	3:-
Mikkell Knutzon i Pirkawarj	4:16
Gunnar Hannsson i Periaigzwarj	2:16
Erich Larsson i Koriawarj	2:16
St. Anders Jonsson i Waisawarj	4:-
Mårten Mikkellsson I Näskitt	3:-
Anundh Anundsson i Kiebbija	3:-
U[nge] Pehr Andersson i Pajtis wari	2:16
Jonn Andersson i Naisewari	2:16
Tomas Andersson i Noriowara	4:-
Oloff Jonsson i Pauowara	3:-
Oluff Israellsson	1:16
Pehr Oloffzson Rattouwara	4:-
U[nge] Jonn Nilsson	2:-
Anundh Hansson i Sittojaur	2:16
Siuk Erich Pehrsson har intet wist Landh	2:-
Pehr Andersson fattig i Kobejäck	2:-
Erich Nilsson	2:16
Påhl Pehrsson ibidem	2:16
Nills Andersson ibm	2:16
Jacob Andersson	2:16
U Lars Andersson i Satajaur	2:16
Anundh Ersson i Sangopolda	2:16
Påhl Påhlsson i Sittejaur	2:16
Erich Andersson har intet Landh	1:16
Ifwar Persson i Satajaur	3:-
Transport	119:16:-

=====

[img_0810b]

Transport	119:16:-
-----------	----------

Jonh Andersson i Moratjorfwou
 Anundh Anundsson absens
 Tomas Pehrson i Terett
 Knuut Gunnarszon i Sittojaur
 Anders Olofzson i Hiertawarj

Summa	130:-
-------	-------

SIRKESLOCHTE BY

Pähr Anundsson blifwert skattfrij som tiensten	:-:
Anundh Tohrson i Kaulawarij	4:16
Anundh Olofzsons änkia i Ultmis	4:-
gl. Pehr Nillsson i Kesimir	3:-
Nills JOnnsson i Sornkowan	3:16
Anders Tomsonn	3:16
Anundh Pahlsson i Wissawarj	3:16
gl. Anders Persons änkje Ibidem	3:-
Lars Anundsson i Ult wijss	2:16
Nills Knutzson i Litagwarj	2:16
Påhl Finneson i Lautegwarj	2:16
Erich Anundsson i Allackwarj	2:-
Anundh Anderszon Kaismero	3:16
Pär Erichzson i Waisawari	3:-
Lars Olofzsonn	2:16
Oloff Andersson Kalewack	1:16
Erich Nillsson Ackawara	2:16

Transport	47:16:-
-----------	---------

=====

[img_0811a]

Transport	47:16:-
Anders Andersson i Waesso	3:16
Påhl Larsson i Nuttawarj	3:-
U Pehr Nillssonn	3:16
Mårten Nillssonn Nuniswarj	3:16
Pähr Olofzson har intet Landh	2:16
Tomas Andersson i Kallawordh	2:16
Hindrich Ersson i Matoierj	2:16
Anders Nillssonn	2:16
Lars Andersson i Kietkiät	2:16
U Nills Nillsson intet Landh	1:16
Pähr Påhlsson	1:16
L: Per Nillssonn	2:-
Hindrich Pährsonn	2:-
U Anders Pährson i Pordiwarj	2:16
Anders Anderszon i Gäning	2:16
Jonn Pährsson i Nijmiswarj	2:-
Pähr Andersson i Kolaward	2:-
Anders Nillsson Waisawarj	2:16
Jonn Fennisson	2:-
Nills Larsson	2:-
Summa	96:-:-

SOCKJOCKZ BY

Ländzman Knut Nillsson skattfrij	-:-
Fann Mikkellssonn	4:-
Anders Mattzson Sedowolm	2:16
Matz Ifwarsson i Weitull	2:-

Transport	8:16:-
-----------	--------

=====

[img_0811b]

Transport	8:16:-
Lars Knutzson i Kaipwoje	2:16
Pähr Anundsson i Lärawaris	3:-
Anders Mikkellsson i Ladniwarj	3:-
Anundh Anundsson	2:16
Olof Tomsson i Saibmo	2:-
gl. Pähr Larsson i Rawiwarj	2:16
U. Per Larsson Ibidem	2:16
Nills Ersson Koskajaur	2:-
Jacob Pehrsson i Wargträsk	2:16
Tomas Larsson i Skioldajaur	2:-
Anundh Mikkellsson i Purdajaur	3:-
Pär Anundsson i Ravivarj	2:16
Jönns Ersson i i Paijmiswarj	2:-
Påhl Ersson i Kerdejaur	2:-
U Erich Larsson i Koppiswarj	2:16
Per Jonnsson i Puelojaur	2:16
Dagar Nilsson i Teekawarj	2:16
Erich Andersson i Melckojaur	1:16
Hanns Hannsson i Morsela	7:-
Nills Larsson i Haradz för Wollerim	1:-
U Nills Knutzson i Jutzjaur	2:16
Grälls Mattzson i Satajerff	6:-
Lars Andersson i samma Jerff	2:-
Nills Andersson i Rutajucht	2:-
Knut Anundsson i Rofwiawara	2:-
Dage Anundsson i Norewarj	1:16
Pähr Olofzson i Purkejaur	7:-
Mikkel Ryss i Nattajaur gör skatt	
tillkommandh åhr Bl 3½ RD:r	-:-
Summa	82:16:-

=====

[img_0812]

SUMMA PÅ FÖRGÅENDE OPBÖRDZ LÄNGD

Lappar		Sillfwermtt
42	Åsele Lappmark och By	134:16:-
	Uhmeå Lappmark	
20	Vapste By	51:- -
20	Raanbyn	61:16:-
18	Uhmeå by	49:16:-
33	Graanbyn	83:- -
	Pijtheå Lappmark	
34	Arfwitzjaurby	66:- -
17	Lotheåby	51:16:-
31	Norwästerby	90:- -
29	Sinisjaurby	82:16:-
17	Söderwästerby	50:- -
21	Arieploug	39:16:-
	Luhleå Lappmark	
37	Torpmo Jaur byn	107:- -
11	Jochmochby	22:- -
44	Kautenjaurby	130:- -
36	Sirkells locht	96:- -
30	Sochzjockby	82:16:-
440	Summa	1196:16:-